

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Litteraturens relation till samhälle och idéer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Denna lektion fokuserar på hur litteratur speglar och påverkar samhällsliga frågor och idéströmningar. Eleven kommer att arbeta med litterära verk från olika epoker och analysera hur dessa verk förmedlar samtida och historiska idéer, samt hur de påverkar samhällets värderingar och normer.

Kunskapskrav

Eleven kan analysera och diskutera relationer mellan litterära verk och de samhällsförhållanden och idéer som de framträder ur. Eleven ger exempel på litterära verkningsmedel och diskuterar hur dessa påverkar textens budskap och känslomässig inverkan.

Lärlarleda instruktioner

Introduktion till litteratur och samhälle (10 min)

- Diskutera kortfattat hur litteratur har använts för att kommentera och påverka samhället.
- Fråga eleverna om exempel på litterära verk som de känner till som har haft en samhällspåverkan.

Presentation av litterära verk (15 min)

- Välj ut centrala litterära verk, som "Berlinmuren" av Peter Englund eller "En komikers uppväxt" av Jonas Gardell, och gå igenom deras historiska och samhällsliga kontext.
- Läs och analysera utvalda texter för att se hur de adresserar samhällsliga frågor.

Gruppdiskussion om litteraturens påverkan (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och ge dem ett specifikt verk att diskutera. Frågor kan inkludera: "Hur speglar detta verk samhällsliga förändringar?"

och "Vilken påverkan kan litteratur ha på människors åsikter och handlingar?"

- Låt grupperna redovisa sina insikter för klassen.

Reflektion över idéströmningar (5 min)

- Samla gruppernas tankar om hur litteratur kan bli en form av motstånd eller stödja rådande idéer. Diskutera hur litterära verk kan tjäna som reflexion av tidsandan och utmana maktstrukturer.

Sammanfattning och avslutning (5 min)

- Avsluta med att sammanfatta det som diskuterats under lektionen. Informera om den skriftliga uppgift som kommer att baseras på dessa insikter.

Aktivitet

Eleverna ska skriva en reflekterande text (250-300 ord) om hur ett specifikt litterärt verk de studerat speglar samhällsliga frågor. De ska inkludera exempel från texten för att stödja sina argument.

Beräknad tidsåtgång: 15 minuter

Exit-ticket

- Hur kan litteratur påverka samhällsnormer och värderingar?
Genom att adressera aktuella frågor och ge röst åt olika perspektiv kan litteratur forma allmän opinion.
- Ge ett exempel på hur ett litterärt verk reflekterar en idéströmning.
"Krig och fred" av Tolstoj reflekterar idéer kring krig och mänsklighet.
- Vad innebär det att litteratur kan vara ett verktyg för motstånd?
Att använda litteratur för att kritisera och öppna ögonen på samhällsliga orättvisor och uppmuntra till förändring.
- Hur kan litteraturen bidra till vår förståelse av historiska händelser?
Genom att ge personliga perspektiv och kontextualisera viktiga händelser kan litteratur göra historia mer närliggande och levande.
- Varför är det viktigt att studera litteraturens roll i samhället?
För att förstå hur kultur och samhälle påverkar varandra och hur litteratur kan vara en reflektor och kritiker av rådande förhållanden.

Hemläxa

Skriv en längre analys (400-500 ord) av ett litterärt verk som undersöker dess relation till samhälle och ideologier. Diskutera verkets påverkan och exempel från texten.

Fördjupningsuppgift

Elever som vill fördjupa sig kan analysera den litterära traditionen i ett specifikt land eller en epok, och hur dessa verk har påverkat eller reflekterat samhällsfrågor. Uppgiften kan inkludera att skriva en essä (600-800 ord) om dessa samband.

Förslag för nästa lektion

Tema: Retorik och argumentation i litteraturen.

Den kommande lektionen kan fokusera på hur litterära verk använder retoriska strategier och tekniker för att övertyga sin publik. Eleverna får analysera hur dessa strategier används för att framföra olika perspektiv och idéer, och hur retorik kan påverka läsarens uppfattningar.

Förberedelser

- Välj och förbered litterära verk för denna tematik.
- Skapa diskussionsfrågor som relaterar till litteraturens samhällspåverkan att användas under lektionens diskussioner.
- Förbered material för den skriftliga analysen som eleverna ska göra.

Tags: [Lektion](#)